

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра права**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Форма навчання – денна, заочна

Компонент освітньої програми – вибіркова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіка навчального процесу.

Мова викладання – українська.

АНОТАЦІЯ

Правовий захист суб'єктів господарювання є актуальною навчальною дисципліною.

Предметом вивчення є суспільні відносини у сфері захисту прав суб'єктів господарювання.

У навчальній дисципліні «Правовий захист суб'єктів господарювання» передбачено ознайомлення студентів із основними теоретичними положеннями господарського права та чинними нормативно-правовими актами, які регулюють суспільні відносини, що виникають у сфері захисту прав суб'єктів господарювання. На лекціях розглядаються способи захисту прав суб'єктів господарювання. Аналіз норм законодавства у сфері захисту прав суб'єктів господарювання дає підстави стверджувати, що регулювання відносин ґрунтується на умінні поєднати норми законодавства із практичних застосуванням та майстерності застосування різноманітних шляхів для захисту.

Підсумковий контроль – залік в 5 семестрі.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання дисципліни «Правовий захист суб'єктів господарювання» має науково-практичне спрямування для формування у студентів правосвідомості та високої правової культури.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правовий захист суб'єктів господарювання» є набуття студентами не лише відповідного рівня юридичного мислення, але й формування їх професійної ментальності та належної правової культури, закладення стійких психологічних стереотипів щодо безумовного дотримання вимог законодавства, захисту законних прав та інтересів суб'єктів господарювання.

Завдання навчальної дисципліни «Правовий захист суб'єктів господарювання» – забезпечити повноцінне освоєння студентами загальних засад правової охорони та захисту майнових прав суб'єктів господарювання, способів, форм та засобів захисту та ознайомлення з нормативно-правовою базою; сформувані розуміння і вміння орієнтуватися у законодавчій базі; навчити студентів професійно, грамотно і правильно застосовувати чинне законодавство, що регулює захист прав суб'єктів господарювання.

- сформувані у студентів глибокі теоретичні знання та практичні навички для використання їх у своїй професійній діяльності;

- сприяти засвоєнню норм права щодо захисту прав суб'єктів господарювання, а також зрозуміти нерозривний зв'язок норм права з їх практичним застосуванням;

- збагатити студентів теоретичними знаннями шляхом засвоєння ними різних концепцій, поглядів, дискусійних положень з найбільш важливих питань у сфері захисту прав суб'єктів господарювання.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції та практичні заняття. В межах робочого часу викладач може проводити консультації для здобувачів вищої освіти.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту та лекції у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.

При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділової гри, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, які підготовлені як індивідуальні завдання за темою самостійного вивчення дисципліни.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим чи надісланим їм в електронній формі інформативним матеріалом, або з інформацією в мережі Інтернет.

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати наукові дослідження шляхом написання та опублікування наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу.

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу ZOOM. Також викладач і студенти можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Telegram, інші доступні засоби комунікації. В разі потреби може використовуватись Форум як форма спілкування викладача й студентів у дистанційному (віддаленому) навчанні. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної та доброзичливої критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває компетентності відповідно до Стандарту певної спеціальності.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та вирішення кейсів тощо на практичних заняттях) протягом семестру.

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах

відповіді, на сутіпомилок.

Можливе проведення семестрового заліку у формі тестування в системі Moodle. Критерії оцінювання знань студентів визначенні у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**

За рішенням засідання кафедри студент може бути додатково оцінений за участь у наукових конференціях, підготовку наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, Всеукраїнських олімпіадах за спеціальністю, виконання досліджень тощо.

Оприлюднення результатів заліку проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП».

Доступний за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основні аспекти захисту прав суб'єктів господарювання.

Поняття «захист прав суб'єктів господарювання». Суб'єкти та об'єкти охоронних правовідносин. Співвідношення понять «захист» та «охорона». Мета та підстави правової охорони та захисту майнових прав суб'єктів господарювання. Загальна характеристика майнових прав суб'єктів господарювання. Поняття та види майнових прав суб'єктів господарювання. Підстави виникнення майнових прав та обов'язків суб'єкта господарювання. Гарантії майнових прав суб'єктів господарювання, що декларуються державою. Органи, які здійснюють захист прав суб'єктів господарювання. Захист прав нотаріусом.

Тема 2. Загальна характеристика способів захисту прав суб'єктів господарювання.

Визначення поняття «способи захисту прав суб'єктів господарювання». Класифікація способів захисту майнових прав суб'єктів господарювання. Господарсько-правові способи захисту майнових прав суб'єктів господарювання. Характеристика окремих видів способів захисту майнових прав суб'єктів господарювання. Форми захисту суб'єктів господарювання. Судова юрисдикційна форма захисту прав суб'єктів господарювання. Проблемні питання розмежування підвідомчості справ. Несудова юрисдикційна форма захисту прав суб'єктів господарювання. Заходи самозахисту. Класифікація альтернативних способів захисту прав суб'єктів господарювання. Строки здійснення захисту майнових прав суб'єктів господарювання.

Тема 3. Захист майнових прав суб'єктів господарювання у відносинах власності.

Захист майнових прав суб'єктів господарювання у відносинах власності. Загальні засади охорони та захисту права власності. Поняття та загальна характеристика способів та форм захисту права власності та інших речових прав суб'єктів господарювання. Речово-правові способи захисту права власності. Особливості захисту права державної та комунальної власності. Особливості захисту права власності на цінні папери.

Тема 4. Захист прав суб'єктів господарювання при порушенні господарських договорів.

Захист прав суб'єктів господарювання при порушенні господарських договорів. Поняття, види, форми та підстави виникнення господарських зобов'язань. Поняття та значення господарських договорів. Види господарських договорів за різними критеріями.

Порядок укладання та виконання господарських договорів. Способи забезпечення виконання господарських зобов'язань. Судовий захист прав суб'єктів господарювання при порушенні господарських договорів. Досудовий захист прав суб'єктів господарювання при порушенні господарських договорів. Здійснення захисту прав суб'єктів господарювання при укладенні договорів у системі ProZorro.

Тема 5. Захист суб'єктів господарювання від «рейдерських» посягань.

Визначення поняття «захист суб'єктів господарювання від «рейдерських» посягань». Захист суб'єктів господарювання від «рейдерських» посягань за допомогою норм законодавства. Здійснення заходів самозахисту від «рейдерських» посягань. Заходи для досудового захисту суб'єктів господарювання від «рейдерських» посягань. Державні органи, за допомогою яких здійснюють захист суб'єктів господарювання від «рейдерських» посягань.

Тема 6. Медіація як досудовий альтернативний спосіб врегулювання спорів між суб'єктами господарювання

Загальні положення щодо медіації. Принципи медіації. Стадії проведення медіації. Реєстри медіаторів. Переваги та недоліки медіації над судовою процедурою. Медіація у галузі корпоративного управління.

Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16.09.2014 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436 –IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
5. Господарський процесуальний кодекс: Закон України від 06.11.1991 р. №1798-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
6. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>
7. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 р. № 4002-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Основна

1. Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2024. 262 с.
2. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В., Яновицька А. В. Електронні сервіси у сфері організації господарської діяльності. Електронні сервіси в господарській діяльності: навч. посібник. 2-ге вид., перероб. / В. М. Адам, М. С. Долинська та ін.; за заг. ред. М. С. Долинської. Львів: ЛьвДУВС, 2024. с. 51-72. (розділ 4).
3. Деревянко Б. В., Туркот О. А., Прилуцька А. В. Захист прав суб'єктів господарювання : навчальний. посібник / за ред. д.ю.н., проф. Б. В. Деревянко. 3-ге вид., перероб. і доповн.; НАПрН України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс», 2022. 196 с.

Допоміжна

1. Bogdan Derevyanko, Olha Turkot. [The genesis of corporate relations in Ancient Rome and their impact on Ukrainian legislation](#). *Entrepreneurship, economy and law*. №7. 2023. P.69-77.
2. Chornous Y., Denysenko S., Hrudnytskyi V., Turkot O., Sikorskyi O. [Legal Regulation of Cryptocurrency Turnover in Ukraine and the EU](#). *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. Volume 22, Special Issue 2, 2024. URL: <https://www.abacademies.org/articles/legal-regulation-of-cryptocurrency-turnover-in-ukraine-and-the-eu-8439.html> (Scopus)
3. Derevyanko B. V., Pashkov V. M., Turkot O. A., Zahrisheva N. V., Bisiuk O. S. [Addressing the issue of corporate raiding in Ukraine](#) *Problems and Perspectives in Management*. Volume 18, Issue 1, 2024. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3551076.
4. Derevyanko B., Nikolenko L., Turkot O, Ivanyuta N., Butyrskya I. Mediation as an alternative form of protection of shareholders' rights in property relations. *International Journal of Public Law and Policy*. Vol.8, No.3/4. 2022. pp.227 – 241. DOI: [10.1504/IJPLAP.2022.124424](https://doi.org/10.1504/IJPLAP.2022.124424)
5. Derevyanko B., Turkot O. Legal regulation of relations with cryptocurrency in Ukraine: EU experience. *Entrepreneurship, economy and law*. № 3. 2022. P.56-61. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2022/3/7.pdf>
6. Turkot O. Prawne zasady pracy osób niepełnoletnich w dziedzinie przedsiębiorczości w ustawodawstwie Ukrainy. *Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie*, t. XII, 2023, nr 1, s. 301– 309. URL: <https://doi.org/10.32084/tekapr.2022.12.1-22>.
7. Благута Р.І., Долинська М. С., Туркот О. А. Проблематика становлення інституту банкрутства фермерських господарств. *Соціально-правові студії*. 2023. Вип. 2 (4). С. 73-81.
8. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: [монографія]. К.: КНЕУ, 2024. 305 с.
9. Громова О.М. Правове забезпечення захисту економічної безпеки суб'єктів господарювання : дис. канд. юр. наук : 12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право. Кривий Ріг, 2024. 199 с.
10. Дерев'янюк Б.В., Туркот О. А. Про протидію збиранню чужого врожаю «рейдерами». *Українська поліцейська: теорія, законодавство, практика*. № 1 (1) 2021. С.132-141.
11. Жихор О. Б, Куценко Т. М. Економічна безпека: навч. посібник. Харків: ХІБС УБС НБУ 2024. 138 с.
12. Зубок М. І. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: [навч. посіб.]. К.: Міжнародний фонд соціальної адаптації, 2023 226 с.
13. Мороз О. В., Карачина Н. П., Шиян А. А. Концепція економічної безпеки сучасного підприємства: [монографія]. Вінниця: ВНТУ, 2021. 241 с.
14. Ортинський В.Л., Керницький І.С., Живко З.Б. та ін. Економічна безпека підприємства: Підручник. К.: Алерта, 2024. 704 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - [книжковий фонд](#) читального залу Львівського НУП(м. Дубляни, вул. В. Великого, 1), Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).
2. Електронні інформаційні ресурси:
Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>;
Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.

Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua.
Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернет. URL: www.lawukraine.com.